

върща Аза в *нищо*. Римната връзка „разнищен – нищо“ представя човека в състояние на крайна лишеност, на обезценяване, много по-страшни от физическата смърт. Той е „нищ“ не в богословския смисъл като освободен от своя егоизъм и поради това – блажен. Лирическият човек на Вапцаров бива лишен от същественост, при което съществуването става невъзможно, а животът възможност – недостижим. Без вяра човекът е лишен от основополагащата възможност на своето битие. С-раз-яването на вярата и раз-нищването на човека са еквивалентен, но непълноценен опит да се унищожат онези съдържания на психическия живот, които се изразяват най-често в проекта за съществуване в бъдещето. Текстът означава бъдещето като идеален живот, като Живот, в чието постигане и съграждане творчески съучаства всеки вярващ човек.

Казваме тук „идеален“, защото този живот се простира в темпорално неограничените измерения на възможното и желано „утре“, изразено в повторението на наречията *нак* („ще обичам“) и *още* („живея... ще бъде“). Вапцаров изкусно се прислониава отново към религиозния фразеологически ресурс, което допуска посланието не само да бъде разчетено, но да остане и универсално в устойчивото словосъчетание „дните честити“. Вярата се утвърждава като неразрушима същност на човека творец. Тя е отстоявана в *словото* и всяко нейно зърно, всеки стих и всяко послание, извисяват градящата творческа същност на човека. Да се ограби и срази вярата е невъзможно, защото това би означавало да се срази творческата същност на живота. Творбата доказва, че да се отнеме от гърдите въздуха с „въжето през шията“ е толкова невъзможно, колкото да се срази вярата в душата. А да се победи вярата е толкова невъзможно, колкото да се победи животът. В тази устойчивост на човека е изпълнението на неговото призвание – в дело и с вяра да отдаде живота си в откуп на другите²⁵.

Финалната строфа задвижва отново целия арсенал от възможности на поетическата реч. Последното изпитание на вярата е *разстрелът*. Срещу словото, думите отново ще трещят куршумите. Инсценировката на вероятното *шурмуване* предизвиква нова бурна рефлексия, която надгражда експресията на двойното повторение „бих ревнол тогава,/ бих ревнол от болка...“ Основани върху вярата, тези думи с твърдостта си сякаш побеждават куршумите, а времето на поезията побеждава времето на метежите и разстрелите, както ще отекине в едно от последните Вапцарови произведения – „Не, сега не е за поезия...“

Върху тази основа сблъсъкът изглежда предрешен: пшениченото зърно осигурява живота и неговия цикъл; куршумите, резултат на производ-